

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Odbor územního plánování
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1

Váš dopis značky/ze dne:
15671/2013-81

Naše značka:
33380/ENV/13

Vyřizuje:
Ing. Hejhal/I.2730

PRAHA
14. 6. 2013

Věc: Stanovisko Ministerstva životního prostředí k návrhu Zprávy o uplatňování Politiky územního rozvoje ČR 2008 ve smyslu § 35 odst. 2 písm. f) stavebního zákona

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) jako dotčený orgán při pořizování politiky územního rozvoje dle § 21 písm. l) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů vydává na základě Vaší žádosti ze dne 13. 5. 2013 ve smyslu § 35 odst. 2 písm. f) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů k návrhu Zprávy o uplatňování Politiky územního rozvoje ČR 2008 (dále jen „Zpráva“) toto stanovisko.

Aktualizace Politiky územního rozvoje ČR 2008 (dále jen „APÚR“) naplňuje znaky koncepce dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Dle ustanovení § 3 písm. b) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí se koncepcemi rozumí strategie, politiky, plány nebo programy zpracované nebo zadané orgánem veřejné správy a následně orgánem veřejné správy schvalované nebo ke schválení předkládané. Dále dle § 10a odst. 1 písm. a) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí **jsou předmětem posuzování vlivů koncepce na životní prostředí (proces SEA) takové koncepce, které stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, zpracovávané mimo jiné rovněž v oblastech územního plánování.** Zpráva obsahuje ve své části d) návrhy na aktualizaci politiky územního rozvoje a jejich zdůvodnění. **Mezi těmito návrhy se vyskytuje celá řada návrhů stanovujících rámec pro budoucí povolení záměrů.** Jedná se totiž o záměry obsahující zejména rozvojové záměry koridorů a ploch dopravní infrastruktury (např. kapacitních silnic, železnic a vodní dopravy) a rozvojové záměry koridorů a ploch technické infrastruktury (např. vedení vysokých napětí, produktovodů), a to zejména v kapitolách 5 a 6 Zprávy.

S ohledem na skutečnost, že příslušné orgány ochrany přírody nevyloučily ve svých stanoviscích dle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (zákon o ochraně přírody a krajiny), ve znění pozdějších předpisů významný vliv APÚR podle § 45h odst. 1, musí být APÚR předmětem posouzení. Nelze-li vyloučit negativní vliv koncepce nebo záměru na takové území, musí předkladatel zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je negativní vliv na území vyloučit nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit.

Z výše uvedených důvodů je nezbytné provést posouzení APÚR z hlediska vlivů na životní prostředí a to v plném rozsahu dle přílohy stavebního zákona, jehož nedílnou

součástí bude hodnocení důsledků APÚR na evropsky významné lokality nebo ptací oblasti podle § 45h a §45i zákona o ochraně přírody a krajiny.

MŽP jako dotčený orgán při pořizování politiky územního rozvoje v souladu s § 10i odst. 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí s přihlédnutím k příloze č. 8 téhož zákona stanovuje níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů APÚR na životní prostředí. Obecně však platí ta zásada, že MŽP požaduje zpracovat vyhodnocení vlivů APÚR na životní prostředí v takové podrobnosti, jaká odpovídá měřítku zpracování APÚR a ve Zprávě uvedených návrhů na aktualizaci politiky územního rozvoje.

Stanovení upřesňujících požadavků na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů APÚR na životní prostředí:

1. Požadujeme vyhodnotit vztah aktualizace PÚR k cílům ochrany životního prostředí stanovených v Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 a navazujících strategií, Evropské úmluvě o krajině, Rámcové úmluvě o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat a Územní agendě Evropské unie 2020, jakož i zhodnocení způsobu zpracování těchto cílů a variant řešení do aktualizace PÚR.
2. Požadujeme vyhodnotit, zda a do jaké míry je aktualizace PÚR v souladu s koncepčními dokumenty v oblasti ochrany ovzduší (zejména s Národním programem snižování emisí České republiky). Požadujeme rovněž vyhodnotit, zda a do jaké míry jsou plněním úkolů, které aktualizace PÚR obsahuje, respektovány imisní limity a zda jsou přijata všechna nezbytná opatření směřující ke splnění této povinnosti.
3. Požadujeme vyhodnotit, zda a do jaké míry aktualizace PÚR přispívá k naplňování cílů ochrany životního prostředí přijatých na mezistátní nebo komunitární úrovni, konkrétně vyhodnocení vztahů k cílům ochrany jednotlivých mezinárodních úmluv v oblasti ochrany přírody (Úmluva o biologické rozmanitosti, Ramsarská úmluva o mokřadech, Bernská úmluva, Bonnská úmluva, ad.) a k závazkům, jež z těchto úmluv a navazujících rozhodnutí konferencí smluvních stran a dalších aktů plynou.
4. Požadujeme vyhodnotit, zda je aktualizace PÚR v souladu s koncepčními dokumenty v ochraně přírody a krajiny národní úrovně a do jaké míry naplňuje jejich cíle (Státní politika životního prostředí ČR 2011 – 2020, Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR – 2009, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR – 2005, ad).
5. Požadujeme vyhodnotit vliv aktualizace PÚR na dotčená zvláště chráněná území kategorie NP, CHKO, NPR a NPP (zda v důsledku realizace koncepce/návrhů na aktualizaci/ nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany zvláště chráněných území) a zda předkládaný materiál respektuje limity využití území, respektive základní ochranné podmínky dané zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a bližší ochranné podmínky dané zřizovacím předpisem dotčených zvláště chráněných území.
6. S ohledem na výše uvedený bod požadujeme vyhodnotit případné navržené varianty řešení (včetně varianty nulové) ve vztahu k dotčeným zvláště chráněným územím kategorie - NP, CHKO, NPR a NPP. Při nově navrhovaném vymezení ploch a koridorů požadujeme v maximální možné míře prověřovat řešení ve variantách nebo alternativách

a tyto varianty nebo alternativy následně náležitě vyhodnotit a porovnat. V případě variantního řešení vyhodnotí posuzovatel všechny dostupné varianty v aktualizaci PÚR z hlediska jejich přípustnosti (přípustné, podmíněně přípustné, nepřípustné) se zájmy ochrany přírody. U varianty podmíněně přípustné navrhne případná opatření, která by vyloučila, snížila, zmírnila nebo kompenzovala negativní vliv do těchto cenných částí přírody. Dále porovná varianty a stanoví jejich pořadí z hlediska vlivů na chráněná území a v závěru konstatuje nejpříjemnější variantu. V případě, že dle názoru posuzovatele je možné najít vhodnější řešení, která nejsou v aktualizaci PÚR zahrnuta, je možné je ve vyhodnocení uvést a doporučit zařazení varianty návrhu do aktualizace.

7. U všech nových či upravených opatření (návrhů) požadujeme vyhodnotit jejich vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví musí obsahovat vyhodnocení vlivů nových či upravených vymezených ploch, koridorů, oblastí a os jednotlivě a to na všechny složky životního prostředí. Posuzují se vlivy na veřejné zdraví a životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny (zejména vlivy na fragmentaci krajiny; střety s migračními trasami živočichů a zachování migrační propustnosti), ekosystémy, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima, krajinu (zejména krajinný ráz), přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky, vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti, vždy zejména s ohledem na naplnění účelu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a to v podrobnosti řešení politiky územního rozvoje.
8. U nově vymezených či upravených rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí požadujeme vyjmenovat případné střety s ochranou životního prostředí a navrhnout opatření a podmínky využití vzhledem k ochraně životního prostředí.
9. Požadujeme vyhodnocení záboru ZPF nově navržených či upravených ploch, koridorů, oblastí a os. Dále požadujeme zejména uvést překryv návrhových ploch s plochami I. a II. třídy ochrany ZPF a s plochami ostatních tříd ochrany.
10. Požadujeme vyhodnotit změnu vodního režimu krajiny v souvislosti s navrženými plochami a koridory.
11. Požadujeme zaměřit zvýšenou pozornost na vyhodnocení sekundárních, synergických a kumulativních vlivů aktualizace PÚR vztahu ke stávajícímu stavu životního prostředí a již realizovaným rozvojovým záměrům, resp. ve vztahu k podrobně popsaným navrhovaným opatřením k předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných negativních vlivů na životní prostředí. Vyhodnocení vlivů na životní prostředí je třeba zpracovat jak na úrovni konkrétních ploch a koridorů (liniové stavby, rozvojové plochy atd.), tak je nezbytné vyhodnotit návrh aktualizace PÚR jako celek s ohledem na širší vztahy a vazby.
12. Požadujeme vyhodnotit, zda nově navrhované či upravované záměry řešení mohou zasahovat i mimo území České republiky. U těchto přeshraničních vlivů požadujeme identifikaci dotčeného území.
13. Požadujeme, aby posuzovatel v rámci vyhodnocení vlivů aktualizace PÚR na životní prostředí vypracoval závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k aktualizaci PÚR s uvedením zejména jasných výroků, zda lze z hlediska negativních vlivů na životní prostředí:

- s jednotlivou plochou či koridorem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami včetně jejich upřesnění anebo nesouhlasit (pouze u nově navržených či upravených ploch a koridorů),
- s novým návrhem PÚR jako celkem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami včetně jejich upřesnění anebo nesouhlasit.

V případě vyhodnocení variant se může výrok lišit k jednotlivým variantám.

14. Požadujeme vypořádat všechny výše uvedené body a dále všechna vyjádření, která byla podána věcně příslušnými odbory MŽP a která jsou uvedena v příloze stanoviska.

Požadavky z hlediska vyhodnocení vlivů aktualizace PÚR na území NATURA 2000:

15. Je třeba vyhodnotit vztah k cílům ochrany na komunitární úrovni, tedy cílům a závazkům vyplývajících ze Směrnice 2009/147/ES „o ptácích“ a Směrnice 92/43/EHS „o stanovištích“, jak ve vazbě na celistvost a koherenci soustavy Natura 2000, tak další cíle v oblasti ochrany jednotlivých druhů a jejich stanovišť na ostatním území státu. Specificky by mělo být hodnoceno zejména plnění čl. 10 Směrnice 92/43/EHS, který má přímou vazbu na strategie územního rozvoje, jejichž prostřednictvím mají členské státy zabezpečit zlepšení ekologické soudržnosti soustavy Natura 2000 i prvků, které mají rozhodující význam pro volně žijící živočichy a planě rostoucí rostliny obecně (včetně umožnění jejich migrace, šíření a výměny genofondu). S ohledem na rizika fragmentace krajiny a ekosystému je nezbytné posouzení z těchto hledisek především v případě rozvojových oblastí a os, koridorů a ploch dopravní a technické infrastruktury, případně i v rámci konkrétních návrhů ve specifických oblastech.
16. Autorizovaná osoba musí vyhodnotit veškeré předložené varianty aktivit aktualizace PÚR (popř. varianty, které byly po domluvě s ní doplněny pořizovatelem) z hlediska jejich přípustnosti (přípustné, podmíněně přípustné, nepřípustné) s ochranou EVL a PO a také jejich předmětů ochrany. U varianty podmíněně přípustné se navrhnou případná opatření, která by vyloučila, snížila, zmírnila nebo kompenzovala negativní vliv do těchto chráněných lokalit. Autorizovaná osoba porovná varianty a stanoví jejich pořadí z hlediska vlivů na EVL, PO a jejich předmět ochrany a územní celistvost a ve svém závěru konstatuje nejpříjemnější variantu ve vztahu k zájmům ochrany přírody. V případě, že dle jejího názoru je možné najít vhodnější řešení, která nejsou v aktualizaci PÚR zahrnuta, je možné je ve vyhodnocení uvést a doporučit zařazení varianty záměru řešení.
17. Z výše uvedeného vyplývá, že v závěru vyhodnocení musí být provedeno porovnání hodnocených variant a doporučení té, která má co nejmenší negativní vlivy na území EVL a PO. Přitom všechny varianty mající významné negativní vlivy na území EVL a PO jsou z hlediska ochrany těchto území nepřijatelné (jestliže je aktualizace PÚR obsahuje, nemůže autorizovaná osoba navrhnout souhlasné stanovisko SEA). Závěry vyhodnocení vlivů na území EVL a PO musí být zdůvodněny a jasně formulovány. To znamená, že musí být provedeno vyhodnocení nových (upravovaných) aktivit navrhovaných v aktualizaci PÚR ve vztahu ke konkrétním územím EVL a PO a dotčeným

předmětům ochrany, avšak v podrobnosti odpovídající informacím poskytnutých v PÚR. V závěru vyhodnocení je nezbytné uvést, zda aktualizace PÚR jako celek nebude mít významné negativní vlivy na EVL a PO, nebo díky určitým aktivitám bude mít významné negativní vlivy na EVL a PO (pokud tyto aktivity nebyly přes výsledek hodnocení z aktualizace PÚR vypuštěny, a pak je vhodné je uvést v závěru), anebo zda nelze díky obecnosti aktualizace PÚR (navrhovaných aktivit) vyhodnotit vlivy na území EVL a PO a toto musí být provedeno při posouzení níže postavené koncepce nebo záměru. V závěru vyhodnocení musí být dále uveden jasný výrok autorizované osoby, zda aktualizace PÚR má významný negativní vliv na území EVL a PO, jejich předmět ochrany a územní celistvost či nikoliv.

Příloha:

- 1) VS ŘO obecné ochrany přírody a krajiny
- 2) VS ŘO ochrany ovzduší
- 3) VS ŘO druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků
- 4) VS ŘO zvláštní územní ochrany přírody a krajiny

Ing. Jaroslava HONOVÁ, v.r.
vrchní ředitelka sekce technické ochrany
životního prostředí, pověřena řízením
odboru posuzování vlivů na životní
prostředí a integrované prevence

Na vědomí: (obdrží VS pod č.j. 41872/ENV/13)

odbor výkonu státní správy I, Kodaňská 1441/46, 101 00 Praha 10
odbor výkonu státní správy II, Mánesova 3a, 370 01 České Budějovice
odbor výkonu státní správy III, Purkyňova 27, 301 00 Plzeň
odbor výkonu státní správy IV, Mírové náměstí 3129/36, Ústí nad Labem
odbor výkonu státní správy V, Třída 1. Máje 26, 460 01 Liberec
odbor výkonu státní správy VI, Resslerova 1229/2a, 500 02 Hradec Králové
odbor výkonu státní správy VII, Mezírka 1, 602 00 Brno
odbor výkonu státní správy VIII, Krapkova 3, 779 00 Olomouc
odbor výkonu státní správy IX, Čs. Legií č. 5, 702 00 Ostrava
odbor odpadů
odbor ochrany vod
odbor ochrany ovzduší
odbor obecné ochrany přírody a krajiny
odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny
odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků
odbor geologie
odbor energetiky a ochrany klimatu
odbor environmentálních rizik a ekologických škod
odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů